

Historical-Architectural Reserve [4]. All this combined ensured sustainable development of the region for decades to follow.

It's clear that Andriy Shulyar didn't do these changes by himself, but he developed a vital network among crucial people-agents engaged from all required fields of planning and policies. This is a role of ecosystem architect.

Список літератури: / Reference:

1. C.S. Holling and M.A. Goldberg: Ecology and Planning reprinted in ProjectiveEcologies edited by Chris Reed and Nina-Marie Lister, 106-123, Harvard University Graduate School of Design, Actar, 2014;
2. Н. Дзядик, Р. Липка. Перші випускники архітектурної спеціальності Львівської політехніки післявоєнного періоду (1946-1951pp.), 32-39, Архітектурний вісник, № 30, 2008;
3. Talking Practice: Paul Nakazawa, Podcasts, GSD Harvard University. Електронне джерело: <https://www.gsd.harvard.edu/2018/09/talking-practice-paul-nakazawa/>
4. А. Шуляр. У пошуках кращих форм управління, 40-43, Архітектурний вісник, № 30, 2008

Оксана Юрчишин, канд. арх., доцент
Кафедра архітектурного проектування
Національний університет «Львівська політехніка»

**ВАГОМІСТЬ ВПЛИВУ МІСЬКОГО ПРОСТОРУ
НА ФОРМУВАННЯ ДИТЯЧОЇ ОСОБИСТОСТІ –
ДИТЯЧОЇ СУБКУЛЬТУРИ**

Будучи об'єктом загальнокультурного впливу і водночас суб'єктом культуротворчого процесу, діти створюють свій власний світ, власну культуру, власний простір. Місто, як один з найсильніших та найповніших проявів культури, має неоднозначний вплив на творення дитячої культури, так званого феномену дитячої субкультури.

Тому втрата фізичного простору для ігор та дитячого побуту, групової взаємодії спілкування, можливості реалізації дітьми свого групового життя, передачі всього багатства форм дитячої культури ведуть до занепаду повноцінного її формування.

Аналізуючи сучасний простір міста і житлового середовища, можна відмітити пасивність дітей у міському житті, їх перебування обмежується до ізолюваних приміщень помешкання, чи об'єктів навчально-виховного характеру. З іншого боку, активна участь дітей концентрується в місцях перебування разом з батьками, таких, як торгові центри, заклади розваг та відпочинку для дорослих.

Вирішення «першочергових» проблем забезпечення житлом та транспортного руху в містах, призводить до створення ізолюваних просторів для дітей, а саме, зон, призначених, переважно, для перебування їх під наглядом батьків.

Як вже зазначено, причинами цього є, з одного боку, зайнятість батьків, страх батьків перед загрозами зовнішнього середовища, з другого боку, саме це «недружнє» середовище не створює рівноцінної заміни сучасним технологіям, заручниками яких стають діти.

Крім того, варто звернути увагу на швидкі темпи розвитку освіти, які вимагають повної зайнятості дітей і роблять неможливим для них визначати свій вільний час, так як він зайнятий додатковими заняттями, спрямованими в більшій мірі на пасивний вид комунікації.

Існуючі рекреаційні дитячі зони також не можуть забезпечити належного рівня розвитку дитячої комунікації. Типовість обладнання не сприяє бажанню дітей змінювати місце перебування, підходи до його проектування застаріли, бо сформовані відповідно принципам забудови радянського періоду. Зростаюча кількість однотипного дитячого простору у містах у вигляді дерев'яних та пластикових споруд не завжди відповідає віковим категоріям користувачів і, як наслідок, ці об'єкти часто стають жертвою вандалізму обділеного увагою покоління.

На противагу сучасному обладнанню варто відмітити деякі дитячі майданчики, створені саме в період соціалізму, які, на відміну від типової забудови кварталів, носили більш приватний характер і виражені форми, хоча, часто, не відповідали правилам безпеки.

Рис. 1. Приклади дитячих майданчиків забудови 80-х рр.

вул. Зубрівська, 27

п-т Червоної Калини, 77

Тенденція формування дитячого простору, яка розвивається сьогодні, веде до розподілу дітей на дві категорії: пасивних, які діють в межах сформованого підконтрольного простору та втрачають можливість самостійно приймати рішення, адаптуватися до середовища; та активних, котрі намагаються самостійно знайти об'єкти власного зацікавлення, тим самим наражаючись на небезпеку.

Залишається важливим пошук оптимального предметного та об'ємно-просторового рішення простору для дітей у житловому середовищі відповідно до задач сенсорного виховання у дітей дошкільного віку. Сприйняття простору відіграє важливу роль у взаємодії дитини з оточуючим середовищем і представляє собою відображення об'єктів існуючого простору, включаючи сприйняття форми, розміру, кольору та взаємне розташування об'єктів, рельєфу, віддаленості та напруження. Тому варто враховувати при формуванні рекреаційних комплексів та дитячих просторів у містах особливості дитячого сприйняття. Розкриваючи різноманітні властивості форми та членування, округлості чи прямолінійності, різницю в пропорціях, співвідношення висоти та ширини, розширення чи звуження однієї сторони по відношенню до іншої, забезпечується взаємодія дітей з середовищем.

Як базова культура дитячого співтовариства дитяча субкультура є осередком для розвитку особистості і потребує простору в містах, який

повністю задовольнятиме потреби руху, гри, дослідження та пізнання довкілля, відпочинку та дозволить активно проявляти себе, спілкуватися та взаємодіяти з однолітками.

Втрата фізичного простору для спілкування та ігор дітей впливає на формування дитячої субкультури. В зв'язку з чим знижується можливість передачі досвіду, вміння спілкуватися, негативно відображається на соціальному змісті діяльності та психологічному стані співтовариства.